

## **Батькам майбутніх першокласників**

*Кожна дитина неповторна, наділена від природи унікальними здібностями, талантами та можливостями. Місія Нової школи – допомогти розкрити та розвинути здібності, таланти і можливості кожної дитини на основі партнерства між учителем, учнем і батьками.*

## **Концепція «Нової української школи»**

Початок навчання у школі – визначний переломний момент у житті кожної дитини. Безпечне й безтурботне життя дошкільника змінюється і наповнюється вимогами, обов'язками і обмеженнями: кожен день треба ходити до школи, систематично і напружено працювати, слідувати нормам і правилам шкільного життя, виконувати рекомендації вчителя. Що будуть вивчати у новій школі? Чи комфортно буде маленькому школяреві? Ці та інші питання непокоять кожного з батьків учнів, які сядуть за шкільні парти в 2018 році та вчитимуться у новій українській школі. Концепція «Нової української школи» передбачає докорінне перезавантаження шкільної освіти, спрямоване на формування успішного, ініціативного, громадсько-активного учня.

## **Навіщо зміни?**

Сучасні діти потребують іншого ставлення до них з боку дорослих. Наші діти повинні вчитись мислити самостійно, вміти формувати власну думку, яку вчитель має поважати. Школа сприятиме виробленню у дітей чітких життєвих цінностей, що допоможуть розібратися у великій кількості інформації, якою переповнений світ. Головне завдання вчителів початкової школи у тому, щоб «школа стала для дітей школою радості, а для батьків – школою спокою».

## **Що ж зміниться у шкільному житті?**

Основною новацією початкової школи є інтегративний підхід, коли навчальний матеріал буде інтегруватися в змісті споріднених предметів (на прикладі одного об'єкту чи явища дається поняття з різних навчальних предметів). Завдяки цьому в учня складатиметься цілісна картина навколишнього світу і зменшиться кількість навчальних предметів (з 9 до 6). Обсяг вивчення окремих освітніх галузей, як-от, мовно-літературна чи математична, не зменшиться – просто зміниться спосіб подачі. Повсякденне навчання стане цікавим та успішним. У майбутньому це допоможе сформувати інтерес учнів до математично-природничих дисциплін. Роль учителя зміниться. Крім передачі знань вчитель буде сприяти формуванню позитивної самооцінки, розвивати ключові навички для життя. Зокрема, будуть виховуватися цінності свободи і відповідальності, почуття безпеки, вміння формувати і відстоювати власну точку зору, слухати інших, ділитися, досягати компромісів. Разом з учителем учні братимуть участь в розробленні та дотриманні правил поведінки у класі. У новій українській школі вчителі будуть використовувати діяльнісний підхід до організації освітнього процесу: не механічне заучування правил, формул, дат і текстів, а розуміння закономірностей явищ і процесів, вміння використати набуті знання у повсякденному житті, здатність працювати у команді, критично оцінювати інформацію, події, свої вчинки. Нова школа працюватиме на засадах «педагогіки партнерства». Це спілкування, взаємодія та співпраця між учителем, учнем і батьками, однокласниками, рівноправними учасниками освітнього процесу, відповідальними за результат. Школа допомагатиме батькам у кращому розумінні процесів фізичного, розумового та духовного розвитку дитини, виборі найбільш ефективних способів виховання в дитини сильних сторін характеру відповідно до індивідуальних

особливостей. Педагог має визначити схильності та здібності дитини до тих чи інших предметів для цілеспрямованого розвитку. Учні залучатимуть до різного роду ігор, реалізації дослідницьких проєктів, групових занять тощо. Навчання має бути цікавим для дітей, щоб в учнів не пропав інтерес до школи. Школа має на меті сформувати особистість, здатну в майбутньому аналізувати та розв'язувати складні завдання.

Батьки зможуть співпрацювати з учителем у такий спосіб:

- брати участь у постійному діалозі, у тому числі – у батьківських зборах.
- організовувати додаткову комунікацію (групи в месенджерах, інформаційні розсилки, “чайні зустрічі”, обміни книжками та іграми).
- допомагати в організації заходів, проведенні класних і позашкільних занять. Коли батьки беруть участь у шкільних заходах, співпрацюють з учителем, дитина бачить, що всі значимі для неї дорослі піклуються про неї. Відтак, зростає її самоповага. Об'єднання зусиль учителів і батьків сприяє особистісному зростанню дитини і полегшує засвоєння матеріалу. Ось чому важливо зробити школу і дім одним цілим для дитини. Виховання не буде зведено лише до окремих «занять із моралі». Виховання сильних рис характеру дитини буде здійснюватися через особистий досвід, на засадах поваги до прав людини, демократії, підтримки добрих ідей. Важливо, що у школі буде створюватися атмосфера довіри, доброзичливості, взаємодопомоги і взаємної підтримки при виникненні труднощів у навчанні та повсякденному житті. Нова школа передбачає зміни у структурі. Загальна тривалість навчання повної загальної середньої освіти збільшиться до 12 років: 4 роки – початкова освіта (1 – 4 класи), 5 років – базова середня освіта (5 – 9 класи) і 3 роки – профільна середня освіта (10–12 класи). Починатимуть вчитися діти, як правило, з шести років. Діти з особливими потребами зможуть вступати до школи у віці фізичної готовності. Навчання буде організовано за єдиним стандартом без запровадження предметів із поглибленим рівнем. Це дозволить уникнути соціального розшарування та відбору дітей у молодшому шкільному віці. Початкова освіта ділитиметься на два цикли:
- 1–2 класи – адаптаційно- ігровий;
- 3–4 класи – основний цикл, з навчанням по предметах, частину з яких будуть оцінювати.

Перший цикл початкової освіти допоможе учневі звикнути до шкільного життя. Навчання буде організовано через діяльність, ігровими методами як у класі, так і поза його межами. У другому циклі початкової освіти буде формуватися почуття відповідальності й самостійності. У процесі навчання будуть використовуватися методи, які вчать робити самостійний вибір, пов'язувати вивчене з практичним життям, враховуючи індивідуальність учня. Частина предметів передбачатиме оцінювання.

### **Оцінка – як рекомендація, а не як покарання.**

Навчальні досягнення учнів перших класів з усіх навчальних предметів (як і до того) не оцінюються в балах, а підлягають словесному оцінюванню. В 1–2-му класах буде запроваджено описове формувальне оцінювання, традиційних оцінок у балах не буде. Наразі частина батьків вимагає оцінок. І вчителі їх ставлять. Іноді у балах, іноді замінюють оцінки іншими зовнішніми атрибутами (зірочками, сонечками тощо). Але оцінка часто не відображає реальний рівень знань, а лише створює психологічний

стрес для учня. Задля уникнення стресу учителям запропоновано не озвучувати оцінки на батьківських зборах і в класі: вчитель надасть інформацію про навчальні досягнення учня особисто його батькам.

Оцінки учнів слугуватимуть для аналізу здібностей учня, вони носитимуть рекомендаційний характер. Вчитель постійно вести спостереження за навчальним ростом учнів вже з перших днів навчання в школі. За результатами спостереження вчителі дізнаватимуться, кому з учнів потрібно більше допомагати, а батьки краще розумітимуть особливості розвитку своєї дитини. Невід'ємною частиною процесу оцінювання є формування здатності учнів самостійно оцінювати власне зростання.

Кожен день навчання у початковій школі розпочинатиметься «ранковими зустрічами», під час яких діти будуть знайомитись з тематикою дня, ділитися власним досвідом, обмінюватись щоденними новинами. Обмін інформацією допомагає розвивати навички, які дають змогу навчатися впевнено говорити й слухати.

Вчителі визнають особливу роль ранкової зустрічі в житті дітей і присвячують 15–25 хвилин на початку дня, аби створити позитивну атмосферу в учнівському колективі на весь навчальний день у школі. Обов'язковим елементом є фізкультхвилинки, які проводяться через кожні 15 хвилин уроку.

Освітнє середовище організоване таким чином, щоб кожна дитина почувала себе у класі затишно і безпечно, а кожен клас відображав ту спільноту дітей, яка там навчається. Водночас, будуть і місця, де дитина зможе побути наодинці. Парти в класі можуть переставлятися в залежності від виду роботи. Навчання буде вдалим, якщо до участі у навчально-виховному процесі активно будете долучатись і ви, батьки, адже ви – перші вчителі й найкращі знавці своєї дитини. Пропонуємо декілька порад батькам першокласників, які допоможуть дитині адаптуватися до нових умов, уникнути складностей у відносинах, дозволять зробити успішними перші кроки учня у шкільному житті: – підтримуйте першокласника в його бажанні домогтись успіху. В кожній справі обов'язково знайдіть, за що можна його похвалити. Пам'ятайте, що похвала й емоційна підтримка («Молодець! Ти так добре впорався!») здатні помітно підвищити інтелектуальні досягнення людини; – не лякайте школою. Ні в якому разі не ведіть при дитині розмови, що у нього «закінчилося дитинство», не жалійте його: мовляв, бідненький, починаються трудові будні. Навіть жартома не лякайте школою;

– вислухавши зауваження вчителя, не поспішайте сварити дитину, постарайтесь, щоб ваша розмова з вчителем проходила без дитини. Візьміть до уваги позиції обох сторін і не поспішайте з висновками. Якщо вас щось турбує в поведінці дитини, його навчальних справах, не соромтеся звертатися за порадою і консультацією до вчителя або психолога;

– розмовляйте з дитиною, розвивайте її мовлення. Будьте в курсі, визнавайте кожного тижня, що дитина вивчає, які у неї успіхи, над чим ще треба попрацювати. Запасіться терпінням, приємно, якщо є успіхи, якщо немає – це не трагедія;

– враховуйте, що навіть «зовсім великі» діти (ми часто говоримо: «Ти вже великий!» 6 – 7 річній дитині) дуже люблять казку перед сном, пісеньку, лагідне прогладжування. Все це заспокоює їх, допомагає зняти напруження, накопичене за день, спокійно заснути;

– завжди будьте уважними до стану здоров'я дитини, коли щось її турбує: головний біль, поганий загальний стан. Найчастіше це показники втоми, перевантаження;

– ключ до серця дитини лежить через гру. Саме в процесі гри ви зможете передати їй необхідні навички, знання, поняття про життєві правила та цінності, навчите краще розуміти один одного. У першокласника повинно залишатися досить часу і для ігрових занять;

– вам буде потрібне терпіння. Ентузіазм перших днів швидко проходить, його місце займає втома. Часті нарікання на дитину чи порівняння з іншими можуть розвинути комплекс неповноцінності. Дитина має відчувати, що ви завжди її любите, завжди їй допоможете та підтримаєте; – зацікавлюйте дитину в навчанні, але у цьому слова «треба вчитися» не помічники, необхідно дати відчувати, що дізнаватися щось нове – це захоплююче і корисно;

– постійно цікавтеся шкільним життям дитини, вона повинна знати, що вам не байдуже, що відбувається в школі, в класі, що у неї виходить, а що ні, необхідна ваша підтримка і співпереживання; – щиро цікавтеся думкою дитини, тільки так ви зможете сформувати в неї правильну життєву позицію. І пам'ятайте: те, що здається вам не дуже важливим, для вашого сина чи дочки може виявитися подією, що хвилює весь день;

– позитивну мотивацію вашій дитині створять ваше спокійне і радісне ставлення до школи, відсутність завищених вимог до успіхів дитини, позитивні розповіді про школу, відсутність страху дитини перед можливою помилкою, розвинений пізнавальний інтерес до навколишнього світу.

Кожна дитина неповторна, наділена від природи унікальними здібностями, талантами та можливостями.

**Місія Нової української школи** – допомогти розкрити та розвинути здібності, таланти і можливості кожної дитини на основі партнерства між учителем, учнем і батьками.

**Ключ до успіху** – розуміння труднощів дитини і спокійна батьківська впевненість в її можливостях. З такою підтримкою дитина буде відчувати себе в безпеці і легше впорається з будь-якими труднощами.